

Augstākās izglītības
kvalitātes aģentūra

TEMATISKAIS PĀRSKATS PAR STUDIJU VIRZIENA “VĒSTURE UN FILOZOFIJA” NOVĒRTĒŠANU

RĪGA, 2025

SATURS

3	KOPSAVILKUMS
3	AUGSTSKOLU LOKĀCIJA
3	STUDIJU PROGRAMMU SKAITS
4	VISPĀRĪGĀ STATISTIKA
4	STUDĒJOŠO SKAITA DINAMIKA
5	STUDIJU VIRZIENA AKREDITĀCIJAS REZULTĀTI
5	PASNIEDZĒJU SKAITS STUDIJU VIRZIENĀ
6	STUDIJU PROGRAMMU VARIANTI PĒC VALODAS, VEIDA UN FORMAS
6	STUDIJU VIRZIENA PROGRAMMU VARIANTI
7	SVID ANALĪZE
8	VĒRTĒJUMS STUDIJU VIRZIENAM UN PROGRAMMĀM
9	STUDIJU VIRZIENA VĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS
9	BAKALaura STUDIJU PROGRAMMA
9	MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMA
9	DOKTORA STUDIJU PROGRAMMA
10	REKOMENDĀCIJAS
10	ĪSTERMIŅA REKOMENDĀCIJAS
10	ILGTERMIŅA REKOMENDĀCIJAS
11	EKSPERTI
11	EKSPERTU REZIDENCES VALSTIS
11	UNIKĀĻO EKSPERTU SKAITS UN KOPSKAITS
12	IZMANTOTIE AVOTI
12	EKSPERTU ATZINUMI

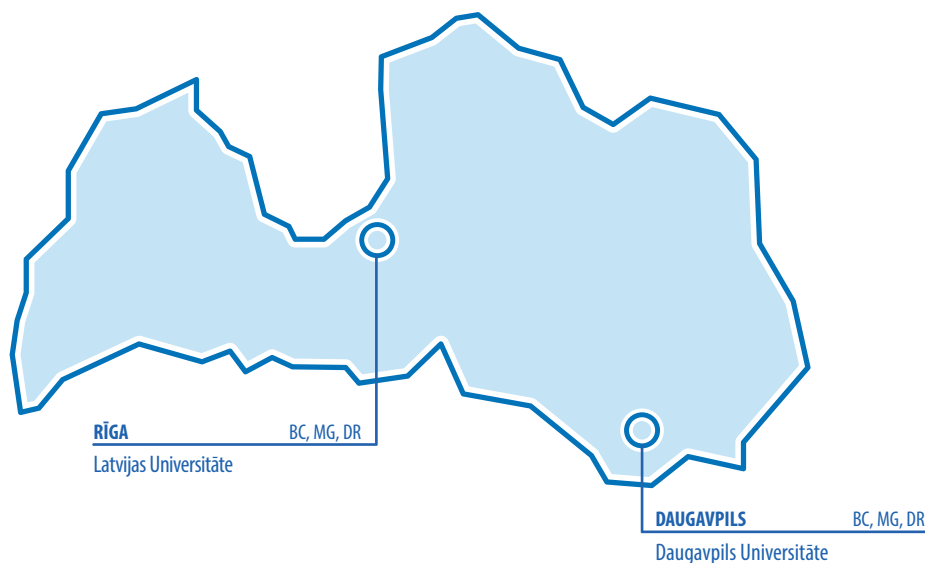
SAĪSINĀJUMI

AiKA	AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS KVALITĀTES AĢENTŪRA
DU	DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE
LU	LATVIJAS UNIVERSITĀTE
LV	LATVIEŠU VALODA
EN	ANĢĻU VALODA
ESG	STANDARTI UN VADLĪNIJAS KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAI EIROPAS AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS TELPĀ
IKVD	IZGLĪTĪBAS KVALITĀTES VALSTS DIENESTS
LDDK	LATVIJAS DARBA DEVĒJU KONFEDERĀCIJA
LSA	LATVIJAS STUDENTU APVIENĪBA
SKK	STUDIJU KVALITĀTES KOMISIJA
LZP	LATVIJAS ZINĀTNES PADOME
SVN	STUDIJU VIRZIENA NOVĒRTĒŠANA
BC	BAKALaura GRĀDS
MG	MAĢISTRA GRĀDS
DR	DOKTORA GRĀDS
NLK	NEPILNA LAIKA KLĀTIENE
NLN	NEPILNA LAIKA NEKLĀTIENE
NLT	NEPILNA LAIKA TĀLMĀCĪBA
PLK	PILNA LAIKA KLĀTIENE
PLN	PILNA LAIKA NEKLĀTIENE

KOPSAVILKUMS

AIKA organizē augstskolu un koledžu studiju virzienu novērtēšanu un akreditāciju, ievērojot Standartus un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) un Latvijas normatīvos aktus. Šī procesa galvenais mērķis ir veicināt vienotu izpratni par kvalitātes nodrošināšanu, kur augstskolas un koledžas veido tādu mācīšanās vidi, kurā programmu saturs, mācīšanās iespējas un aprīkojums atbilst izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem. Abas augstskolas, kurās tiek īstenots studiju virziens "Vēsture un filozofija", izvēlējās studiju virziena novērtēšanu veikt AIKA, nevis kādā citā Eiropas augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas aģentūrā, kas liecina par šo Latvijas augstskolu uzticību AIKA metodikai un novērtēšanas procesa organizācijai.

AUGSTSKOLU LOKĀCIJA

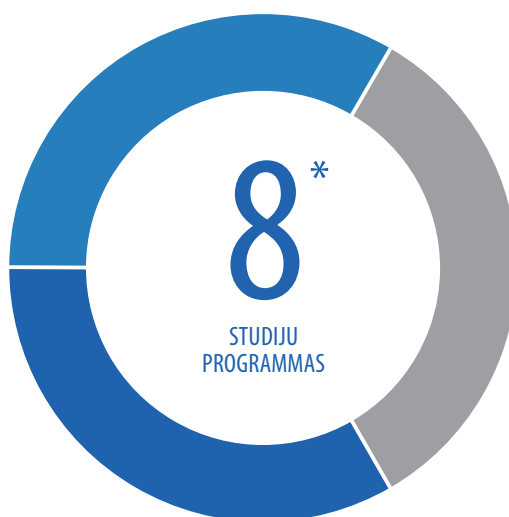
STUDIJU PROGRAMMU SKAITS

AKADĒMISKAIS BAKALAURS PROGRAMMU SKAITS - 3

Daugavpils Universitāte (1 SP)
Latvijas Universitāte (2 SP)

AKADĒMISKAIS MAĢISTRS PROGRAMMU SKAITS - 3

Daugavpils Universitāte (1 SP)
Latvijas Universitāte (2 SP)

AKADĒMISKAIS DOKTORS PROGRAMMU SKAITS - 3

Daugavpils Universitāte (1 SP)
Latvijas Universitāte (2 SP)

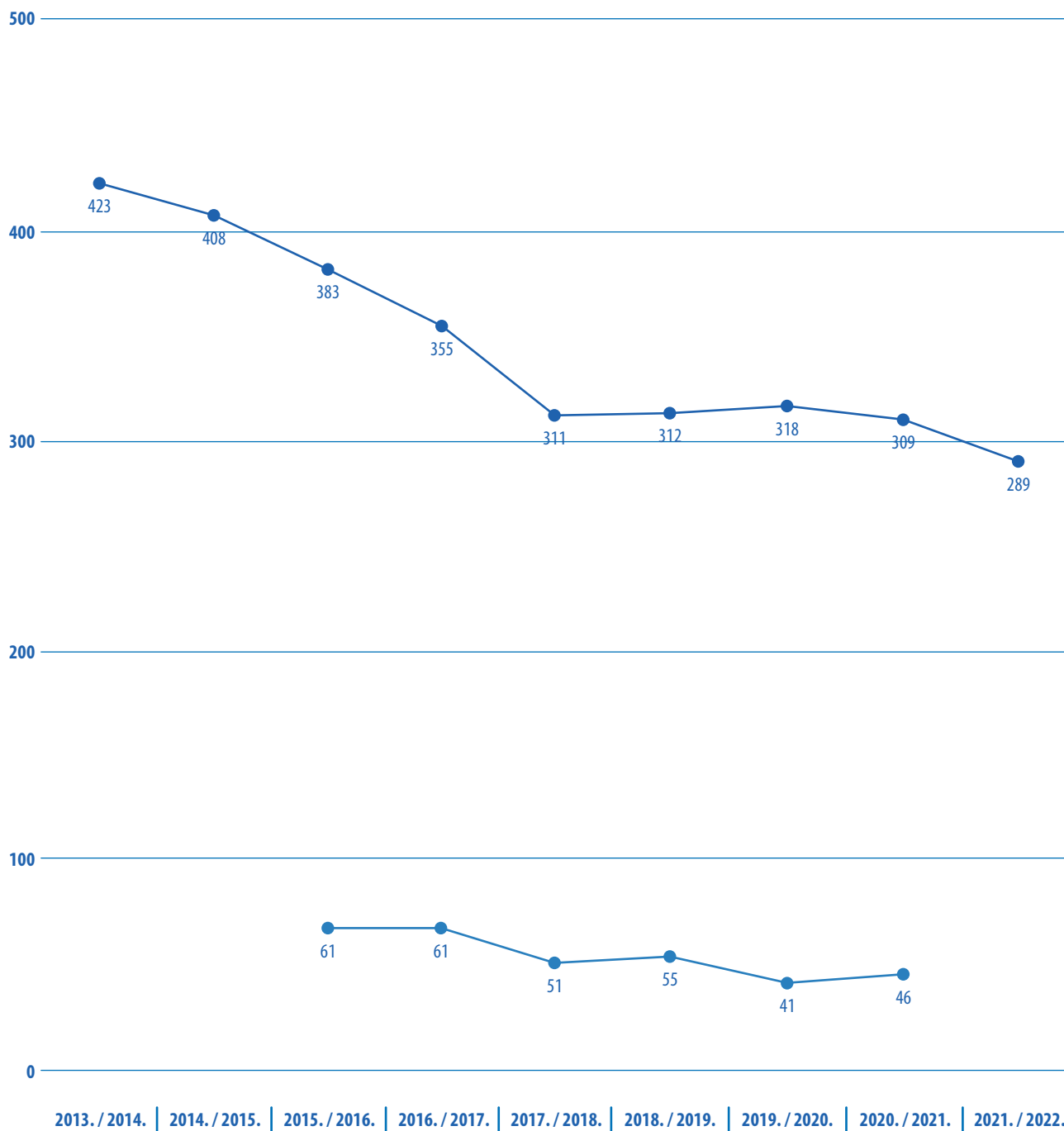
* Viena no studiju virziena programmām ir kopīga Latvijas Universitātei (LU) un Daugavpils Universitātei (DU), tomēr to īstenošana notiek atsevišķi katrā augstskolā. Atbilstoši spēkā esošajam normatīvajam regulējumam, studiju programma ir atsevišķi novērtēta katrā no abām augstskolām, tādēļ tā šeit un turpmāk pārskatā norādīta atsevišķi pie katras augstskolas.

Studiju virzienā "Vēsture un filozofija" ietilpst deviņas studiju programmas un tās pieejamas vien divās Latvijas pilsētās. Studiju virziens nodrošina studiju ciklu, no akadēmiskā bakalaura līdz akadēmiskā doktora studiju programmām, kur doktora līmeņa studiju programma "Vēsture un arheoloģija" ir Latvijas Universitātes un Daugavpils Universitātes kopīgā studiju programma. Latvijas Universitāte piedāvā sešas studiju programmas, savukārt Daugavpils Universitāte trīs studiju programmas. Studiju programma "Filozofija" visos trijos līmeņos pieejama tikai vienā no Latvijas universitātēm.

VISPĀRĪGĀ STATISTIKA

Kopumā studējošo skaita dinamikas tendence Latvijas augstskolās un koledžās ir vērsta uz studējošo skaita samazināšanos. Arī studiju virziens "Vēsture un filozofija" nav izņēmums, pēdējo desmit gadu laikā abās augstskolās studējošo skaits šajā studiju virzienā ir samazinājies par 25%, ar tendenci uz samazinājumu arī turpmāk. Lielākais studējošo skaits ir Latvijas Universitātē, kas piedāvā lielāko daļu no kopējā studiju programmu skaita šajā studiju virzienā. Pēc ekspertu domām, viens no veidiem, kā palielināt potenciālo studējošo skaitu, ir skaidrāk aprakstot un raksturojot profesionālās iespējas darba tirgū, kā arī iespējas veidot karjeru akadēmiskās vides kontekstā kā studiju laikā, tā arī pēc studiju beigšanas.

STUDĒJOŠO SKAITA DINAMIKA (dati no augstskolu pašnovērtējuma ziņojumiem)

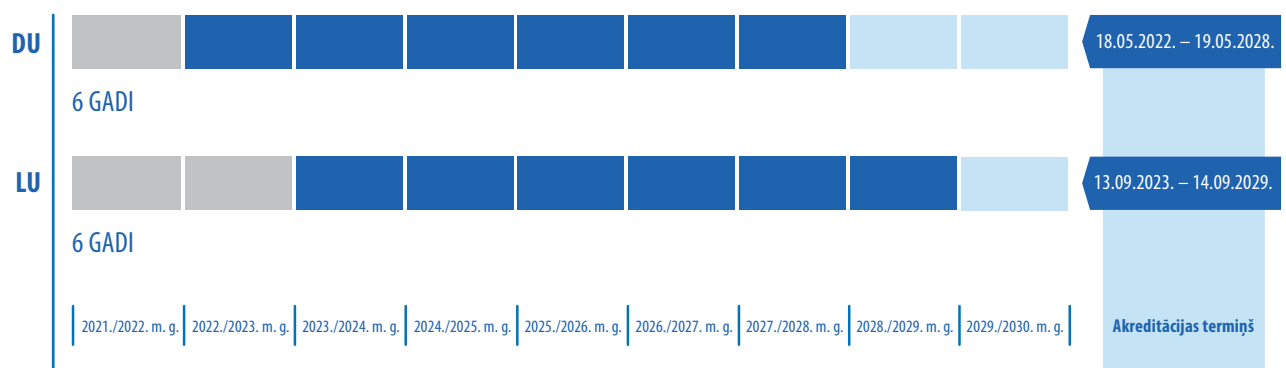
Latvijas Universitāte

Daugavpils Universitāte

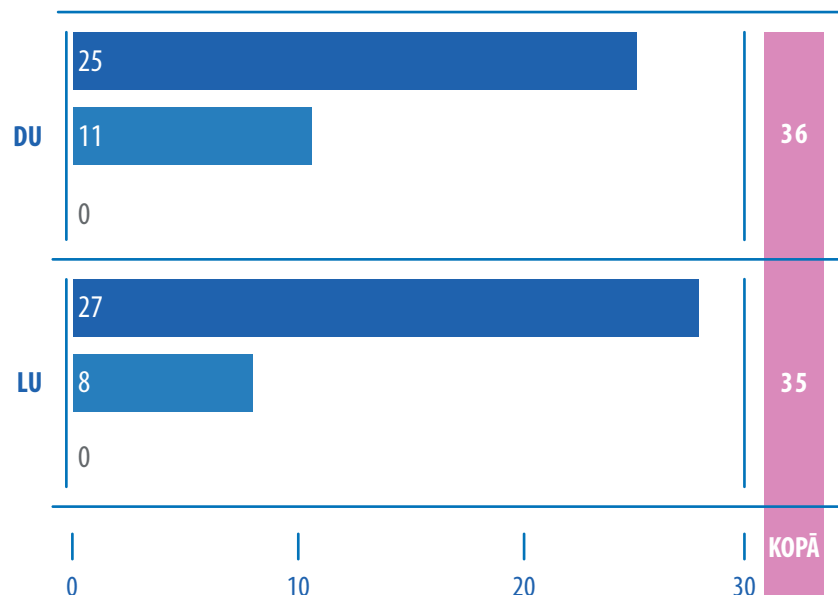
VISPĀRĪGĀ STATISTIKA

Lēmumu par studiju virziena un tam atbilstošu studiju programmu akreditāciju pieņem SKK, ņemot vērā ekspertu grupas kopīgo atzinumu, kurā sniegti vērtējumi gan studiju virzienam kopumā, gan katrai studiju programmai, augstskolas vai koledžas pašnovērtējuma ziņojumu un rekomendāciju ieviešanas plānu, kā arī citus saistītos dokumentus. SKK pieņem lēmumu par studiju virziena akreditāciju uz 2 vai 6 gadiem, vai atteikumu akreditēt studiju virzienu. Studiju virziena akreditācijas statuss parādīts tabulā zemāk.

STUDIJU VIRZIENA "VĒSTURE UN FILOZOFIJA" AKREDITĀCIJAS REZULTĀTI

PASNIEDZĒJU SKAITS STUDIJU VIRZIENĀ "VĒSTURE UN FILOZOFIJA" (DATI NO AUGSTSKOLU PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMIEM)

Studiju virzienā "Vēsture un filozofija" izteikti dominē docētāji ar doktora grādu un salīdzinoši neliels skaits docētāju ir ar maģistra grādu, mācībspēki ar zemāku izglītības līmeni šī studiju virziena ietvaros pārstāvētajās augstskolās netiek nodarbināti, tajā pašā laikā augstskolu pašnovērtējumos uzrādīts, ka studenti studiju programmu docēšanā tiek iesaistīti jau diezgan agrīnā studiju stadijā. Neraugoties uz augstskolu un mācībspēku pozitīvo ieguldījumu un sniegumu zinātniskās pētniecības jomā, tomēr augstskolām nepieciešams palielināt ārvalstu sadarbības apjomu, kā arī jāveicina akadēmiskā personāla publicēšanās, īpaši angļu valodā.

Neraugoties uz faktu, ka vienā no augstskolām ir būtiski vairāk studiju programmu, mācībspēku skaits abās augstskolās ir gandrīz identisks.

Mācībspēku
izglītība

Bakalaura grāds

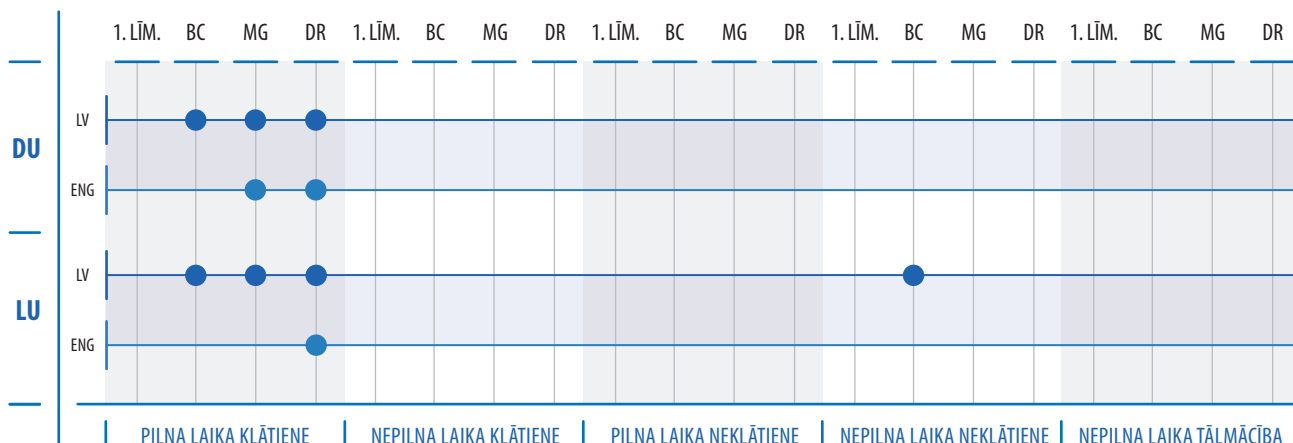
Maģistra grāds

Doktora grāds

VISPĀRĪGĀ STATISTIKA

No astoņām studiju virzienā "Vēsture un filozofija" īstenotajām studiju programmām 6 studiju programmas tiek piedāvātas tikai latviešu valodā un 2 studiju programmas tiek piedāvātas gan latviešu, gan angļu valodās. Augstākās izglītības iestādes piedāvā 11 studiju programmu variantus, 73% tikai latviešu valodā un 27% gan latviešu, gan angļu valodās. Daugavpils Universitāte 67% studiju programmu piedāvā gan latviešu, gan angļu valodās, tajā pašā laikā Latvijas Universitātē dominē studiju programmas, kas tiek piedāvātas tikai latviešu valodā, piedāvājot studiju iespējas abās valodās tikai vienai no doktorantūras programmām "Vēsture un arheoloģija", kas izstrādāta un tiek īstenota kopīgi ar Daugavpils Universitāti.

STUDIJU VIRZIENĀ "VĒSTURE UN FILOZOFIJA" PIEDĀVĀTO STUDIJU PROGRAMMU VARIANTI PĒC TO ĪSTENOŠANAS VALODAS, VEIDA UN FORMAS.

STUDIJU PROGRAMMU VARIANTI

* Ņemot vērā, ka kopīgajām studiju programmām studiju īstenošanas varianti tiek noteikti kopīgi, 2 studiju varianti, kuros tiek īstenota Latvijas Universitātes un Daugavpils Universitātes kopīgā doktora studiju programma "Vēsture un arheoloģija", statistikā iekļauti vienu reizi.

Augstskolas piedāvā salīdzinoši nelielu studiju programmu variantu skaitu, tajā pašā laikā šo augstskolu piedāvātajām programmām un to variantiem nav alternatīvu Latvijas augstskolu piedāvātajā studiju programmu klāstā. Viena no augstskolām piedāvā arī nepilna laika neklātieni, eksperti gan norāda uz zema studentu skaita rādītājiem šajā studiju programmas variantā, laika periodā no 2017. līdz 2021. gadam šim studiju programmas variantam nav bijis neviena absolvents, kas liecina par nepieciešamību ne tikai pievērst pastiprinātu uzmanību studentu piesaistei, bet arī nopietni izvērtēt studējošo motivācijas veicināšanas mehānismu efektivitāti un jaunu pieeju ieviešanu.

STUDIJU VIRZIENA SVID ANALĪZE

Studiju virziena "Vēsture un filozofija" SVID analīze veidota, balstoties uz augstskolu pašnovērtējuma ziņojuma sagatavošanas grupu un ekspertu perspektīvām. Salīdzinošais materiāls izstrādāts, lai sniegtu objektīvu skatījumu uz studiju virziena stiprajām un vājajām pusēm, kā arī uz nākotnes iespējām un draudiem. Kopumā studiju virziena "Vēsture un filozofija" ietvaros vietējo augstskolu sadarbība raksturojama kā veiksmīga, kā piemērs minama kopīgas studiju programmu izveide, bet tajā pat laikā būtiski pilnveidojama abu augstskolu sadarbība ar potenciālajiem ārvalstu partneriem. Kopumā augstskolas orientējas uz vietējā reģiona vēstures pētniecību, mazāk pievēršoties pasaules vēstures aspektiem, kas arī samazina internacionalizācijas aktualitāti un iespējas.

Stiprās puses

Augstskolu pašnovērtējums

Studiju virziens nodrošina akadēmiski augstvērtīgas pilna cikla studijas vēstures un filozofijas nozarē.

Aktīva starptautiskā sadarbība zinātniskās pētniecības jomā, kurā piedalās arī studējošie.

Docētāju bagātā akadēmiskā un pedagoģiskā pieredze.

Studiju programmas saturā ziņā ir daudzpusīgas un saturiski bagātīgas.

Studējošajiem ir iespēja izvēlēties pētniecisko darbu no ļoti plaša tēmu loka.

Unikāli pētījumu lauki, Latvijas arheoloģija un būtiskas Latvijas vēstures tēmas, ideju un filozofijas vēsture Latvijā, zinātniskās terminoloģijas un pasaules intelektuālā mantojuma latviskošana.

Ekspertu novērtējums

Eksperti atzinīgi novērtē "Mutvārdu vēstures centra" funkcionalitāti, tā unikālītāti un pienesumu zinātniskajā pētniecībā.

Publikāciju apjoms zinātniskajos žurnālos (piem. Scopus, WoS) tiek atzīts kā pozitīvs.

Kopumā augstskolas nopietni izturējušās pret agrāk saņemtajām ekspertu rekomendācijām un tās visas ir vai nu ieviestas, vai atrodas ieviešanas procesā. Atsevišķu rekomendāciju ieviešana kavējas ierobežotā finansējuma dēļ.

Akadēmiskā personāla papildus izglītības iespējas ir pietiekami plašas, lai atjaunotu un paaugstinātu akadēmiskā personāla kvalifikāciju.

Studentiem jau studiju laikā ir iespēja iekļauties akadēmiskā darba procesos.

Vājās puses

Augstskolu pašnovērtējums

Iedzīvotāju skaita samazināšanās un šīs demogrāfiskās situācijas noteiktā studējošo skaita samazināšanās.

Studējošo vāja iniciatīva pētniecisko grantu ieguvē.

Akadēmiskā personāla novecošanās.

Jauna personāla piesaistīšanas grūtības, lielākoties nekonkurētspējīga atalgojuma dēļ.

Liels studējošo atbīrums bakalaura studiju programmās pirmajā studiju gadā.

Relatīvi neliels studējošo skaits augstākā līmeņa studiju programmās.

Starptautisku publikāciju, kas iekļautas Scopus un Web of Science datu bāzēs un skaits un to citējamība, lai paaugstinātu Hirša indeksu, varētu tikt palielināta.

Ekspertu novērtējums

Bibliotēkā ierobežota pieejamība brīviem darba galdiem.

Zinātniskajā institūtā neiesaistītā akadēmiskā personāla akadēmiskās pētniecības darba slodze nav sabalansēta.

Vienai no augstskolām nesen ir pārveidota interneta vietne un tajā trūkst būtiskas informācijas par augstskolu un studiju procesiem, īpaši angļu valodā. Arī citas augstskolas interneta vietnē par atsevišķām studiju programmām informācija angļu valodā ir pieejama vien daļēji.

Nepietiekama sadarbība ar Eiropas akadēmiskajām institūcijām.

Kopumā zema zinātniskās pētniecības aktivitāte, īpaši starptautiskā vidē, kā arī internacionalizācijas veicināšanas stratēģijas trūkums.

Iespējas

Augstskolu pašnovērtējums

ES atbalsta programmu izmantošana docētāju un studējošo mobilitātei.

Procesi darba tirgū liek domāt, ka nākotnē arvien lielāka nozīme būs vispārējām prasmēm, tai skaitā analītiskajām prasmēm, kritiskajai domāšanai, tekstu un datu analīzei, argumentācijas un komunikācijas prasmēm, problēmu risināšanas prasmēm u.c. Šīs prasmes tiek trenētas studiju virziena programmās, un atbilstoši studiju virzienam ir, ko darba tirgum un sabiedrībai kopumā piedāvāt, arī ārpus pētnieciskās jomas.

Aktīvāka pētnieciskā darbība dos iespēju studiju procesā vairāk iesaistīt jaunos pētniekus un doktorantus.

E-studiju Moodle platformas plašāka izmantošana studiju procesa nodrošinājumā.

Ekspertu novērtējums

Būtu vēlams cita, efektīvāka struktūra vai metode, kā strādāt ar studentiem, lai viņi pilnīgāk iesaistītos starptautiskajā vēsturiskajā sabiedrībā.

Nemot vērā salīdzinoši nelielo akadēmiskā personāla ienākošo mobilitāti, šo procesu uzlabojot iespējams būtiski palielināt studiju saturisko vērtību.

Informācijas tehnoloģiju rīku un programmatūru piedāvājums ir iespaidīgs. Tomēr to izmantošana varētu būt daudz plašāka, piemēram, izmantojot šos rīkus studiju procesā un pētnieciskajā darbā.

Studiju procesa uzturēšanas sistēmas (e-studijas, Moodle, MS Teams u.c.) akadēmiskā personāla vidū netiek izmantotas vienlīdz profesionāli un efektīvi, pie atbilstošas apmācības un/vai motivācijas, iespējams būtiski uzlabot administratīvos procesus.

Draudi

Augstskolu pašnovērtējums

Nepārdomāta augstākās izglītības reformēšana ar pārliekiem centralizācijas centieniem, kas var novest pie augstākās izglītības un zinātnes iznīcināšanas Latvijas reģionos.

Docētāju zemā ieinteresētība publikot pašu izstrādātos mācību materiālus.

Vēstures un filozofijas izglītība dažkārt tiek uzverta kā nepraktiska.

Katastrofāli nepietiekams valsts atbalsts fundamentāliem pētījumiem, tai skaitā nacionāli nozīmīgām zinātnu nozarēm, kas nav STEM zinātnes.

Kopumā būtiskas izmaiņas augstākās izglītības un zinātnes finansējumā humanitārajām zinātnēm Latvijā tuvākajos gados netiek plānotas.

Ekspertu novērtējums

Studējošo skaita samazinājums/demogrāfiskā tendence.

Personāla finansēšana lielākoties atkarīga no studiju apjoma, nevis no zinātniskā darba, kas gan, pēc ekspertu domām, ir valsts mēroga trūkums un problēma. Zinātnisko pētījumu izstrādes un rezultātu publikāciju nepietiekamā novērtēšana neveicina ne kvalitātes, ne arī kvantitātes izaugsmi.

Necilie studējošo izejošās mobilitātes rādītāji negatīvi ietekmē absolventu nodarbinātības un akadēmiskās karjeras iespējas.

Eksperti atzīmē, ka iepriekšējos gados budžeta konsolidācijas dēļ cietusi studiju kursu satura dažādība, kā arī akadēmiskā personāla atalgojums, kurš vērtējams kā zems.

VĒRTĒJUMS STUDIJU VIRZIENAM UN PROGRAMMĀM

AIKA īsteno studiju virzienu novērtēšanas un akreditācijas procedūras saskaņā ar Studiju virzienu novērtēšanas un akreditācijas metodiku, kas ir izstādāta atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumiem Nr.793 "Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi". Studiju virzienu akreditācija norit divos posmos – virzienu novērtēšanas posms un virzienu akreditācijas posms. Virzienu novērtēšana ietver studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanu, ekspertu grupas vizīti, ekspertu grupas kopīgā atzinuma sagatavošanu, kas satur rekomendācijas augstskolas vai koledža darba pilnveidošanai. Studiju virzienam noteiktās prasības tiek vērtētas, ievērojot gan studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumā sniegto informāciju, gan ekspertu vizītes laikā gūtās atziņas un secinājumus. Kopumā šajā pārskatā tiek analizētas 9 studiju programmas.

PRASĪBA 15.1

Atbilstoši Augstskolu likuma 5. panta 2.1 daļai augstskola/ koledža, īstenojot iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, garantē studiju virzienu nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.

Kopumā iekšējā kvalitātes nodrošināšanas sistēma nodrošina uz studentcentrētu un ilgtspējīgu augstāko izglītību. Augstskolas ir izveidojušas politiku un procedūras kvalitātes nodrošināšanai. Studiju virzienu nepārtrauktu pilnveidi un attīstību apstiprina arī absolventi un citas ieinteresētās puses, tas pierāda, ka ieguldītais darbs studiju programmu kvalitātes uzlabošanai sasniedz konkrētus rezultātus. Arī regulāras iekšējās aptaujas palīdz identificēt trūkumus un laicīgi tos novērst.

PRASĪBA 15.2

Zinātniskās pētniecības un mākslinieciskās jaunrades atbilstība zinātnes un mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim (ja attiecināms).

Pētnieciskās darbības organizācija un integrācija studiju procesā ir atbilstoša un aptver pamatprasības. Zinātniskie pētījumi un to rezultāti tiek integrēti studiju procesā visu trīs līmeņu studiju programmās. Savukārt starptautiskā zinātniskā darbība un pētījumu publicēšana indeksētos žurnālos ir sfēras, kas būtiski jāuzlabo. Studiju virzienā vērojama studentu iesaiste pētniecībā un akadēmiskajā darbībā, kā arī kopumā studiju procesi ir studentcentrēti, tomēr eksperti norāda, ka šīs sfēras ir iespējams būtiski pilnveidot.

PRASĪBA 16.1

Studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām.

Kopumā studiju programmas ir labi izstrādātas un atbilst visām nepieciešamajām Augstskolu likumā noteiktajām prasībām, kā arī atbilst studiju virzienu nosacījumiem un kritērijiem. Studiju programmu nosaukumi, kodi, iegūstamie grādi, mērķi, uzdevumi, studiju rezultāti un uzņemšanas prasības ir savstarpēji saistīti. Arī studiju kursu saturs ir savstarpēji saistīts un atbilst programmu mērķiem. Studiju īstenošanas metodes tiek efektīvi pielietotas izvirzīto studiju procesa mērķu sasniegšanai.

PRASĪBA 16.2

Studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiālās bāzes atbilstība studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanas nodrošināšanai.

Studiju programmu resursi, zinātniskais nodrošinājums atbilst studiju programmu īstenošanas un studiju rezultātu sasniegšanas nosacījumiem. Studentiem un mācībspēkiem ir pieejami nepieciešamie resursi, lai nodrošinātu un uzlabotu studiju procesa kvalitāti. Tikmēr uzmanība jāpievērš esošās studiju bāzes nodrošinājuma finanšu stabilitātei, kas ietver proaktīvas aktivitātes studiju jomas modernizācijā un studentu piesaistē/noturēšanā.

PRASĪBA 15.3

Studiju virzienu ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas un ārvalstu organizācijām nodrošina studiju virzienu mērķu sasniegšanu.

Līdzšinējā sadarbība ar dažādām organizācijām Latvijas robežās ir izveidojusies salīdzinoši produktīva un lielākoties nodrošina studiju virzienu mērķu sasniegšanu. Tomēr sadarbība ar organizācijām ārvalstīs ir ļoti ierobežota, un tā būtu būtiski jāpaplašina. Sadarbības jomām un priekšmetiem jābūt daudz plašākiem par Erasmus+ mobilitāti studentiem vai viesdocētāju piesaisti. Augstskolām nepieciešams noteikt partnerības attīstības prioritātes un definēt sasniedzamos rezultātus.

PRASĪBA 15.4

Iepriekšējā studiju virzienu novērtēšanā, ja tāda ir bijusi, konstatēto trūkumu un nepilnību vai sniegto rekomendāciju ieviešana.

Periodā kopš iepriekšējās novērtēšanas ir veikti būtiski uzlabojumi. Eksperti norāda, ka viena no augstskolām ir pilnībā ieviesusi visas rekomendācijas, savukārt, otra augstskola, neraugoties uz skaidri redzamiem centieniem pilnībā ieviest sniegtās rekomendācijas, tomēr ir saskārusies ar sarežģījumiem atsevišķu ieteikumu ieviešanā. Trūkumi lielākoties saistīti ar pieejamo finanšu resursu apjomu, kas nav pietiekams visu nepieciešamo rekomendāciju ieviešanai.

PRASĪBA 16.3

Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācijas atbilstība studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.

Akadēmiskā personāla un vieslektoru kvalifikācija atbilst studiju programmu īstenošanas nosacījumiem un normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Mācībspēki ir aktīvi pētniecībā. Mācībspēku pētniecības tēmas atbilst studiju programmai un ir labi attīstīta sadarbība starp katedru mācībspēkiem. Lai uzlabotu mācībspēku zinātniskās darbības kvalitāti, jāpaplašina iespējas un motivācija vairāk publicēties starptautiskos žurnālos.

PRASĪBA 16.4

Studiju programma maģistra vai doktora grāda iegūšanai balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Studiju programma ir sabalansēta, nodrošinot rezultātu labā akadēmiskā līmeni. Programma atbilst darba tirgus vajadzībām. Nesen uzsāktā divu augstskolu kopīgā programma labāku studiju rezultātu sasniegšanai ļauj izmantot Latvijas labākos akadēmiskos resursus. Programmas saturā vairāk jāiekļauj teorētiskie virzieni, kas aptvertu vēstures jomu globāli. Promocijas darbu lielāka ietekme un starptautiski atzīta kvalitāte paredz plašāku ārvalstu ekspertu iesaistišanu promocijas procesā.

VĒRTĒJUMS STUDIJU VIRZIENAM UN PROGRAMMĀM

STUDIJU VIRZIENAM "VĒSTURE UN FILOZOFIJA" NOTEIKTO PRASĪBU VĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

15.1			15.2			15.3			15.4		
NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST

 Latvijas Universitāte
  Daugavpils Universitāte

STUDIJU VIRZIENAM "VĒSTURE UN FILOZOFIJA" ATBILSTOŠO STUDIJU PROGRAMMU PRASĪBU VĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

BAKALURA STUDIJU PROGRAMMA													
PRASĪBAS		16.1			16.2			16.3			16.4		
LU	VĒSTURE UN ARHEOLOĢIJA										N/A		LABI
	FILOZOFIJA										N/A		LABI
DU	VĒSTURE										N/A		LABI
VĒRTĒJUMS		NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST

MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMA													
PRASĪBAS		16.1			16.2			16.3			16.4		
LU	VĒSTURE UN ARHEOLOĢIJA												LABI
	FILOZOFIJA												LABI
DU	VĒSTURE												LABI
VĒRTĒJUMS		NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST

DOKTORA STUDIJU PROGRAMMA													
PRASĪBAS		16.1			16.2			16.3			16.4		
LU	VĒSTURE UN ARHEOLOĢIJA												LABI
	FILOZOFIJA												LABI
DU	VĒSTURE UN ARHEOLOĢIJA												LABI
VĒRTĒJUMS		NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST	NEATBILST	DAĻĒJI ATBILST	ATBILST

Profesionālā kvalifikācija

Akadēmiskais grāds

REKOMENDĀCIJAS STUDIJU VIRZIENAM

Liela daļa sniegto rekomendāciju katrai augstskolai ir specifiskas, taču ir iespējams identificēt zināmas līdzības, piemēram, ekspertu rekomendācijās īpaši izcelta nepieciešamība sistemātiski pārskatīt un uzlabot kvalitātes vadības sistēmas elementus, tai skaitā informācijas pieejamību, doktorantu slodzes, tiešsaistes resursu izmantošanu un studentu atbirumu mazinājošos mehānismus. Tāpat uzsvērtā nepieciešamība veicināt starptautisko mobilitāti, publikāciju apjoma palielināšanu angļu valodā un plašāku doktorantūras integrāciju pētniecībā.

ĪSTERMIŅA REKOMENDĀCIJAS

- Sakārtot informāciju augstskolu mājaslapās, lai tajās būtu redzama visa jaunākā informācija, tai skaitā kvalitātes politika, kā arī svarīgākā informācija tulkota angļu valodā.
- Katru gadu padziļināti analizēt studentu atbiruma faktorus un ieviest atbirumu ierobežojošus mehānismus.
- Katru gadu mērīt programmā iesaistīto doktorantu faktisko slodzi, lai nodrošinātu efektīvu laika sadali.
- Katru gadu pārskatīt piekļuvi resursiem un datubāzēm, un to izmantošanu.
- Nodrošināt kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatas lietošanu ikdienā.
- Skaidri definēt dažādus SVID analīzes laukus, lai veicinātu efektīvas studiju virziena attīstības stratēģijas izstrādi un īstenošanu.
- Nepieciešams atbilstoši pilnveidot kvalitātes vadības sistēmu sadarbībai ar darba devējiem, studentiem un studiju virzienu padomes pārstāvjiem.
- Nepieciešama vienotās datorizētās plāģiatisma kontroles sistēmas pielietošana plašākam studentu darbu lokam.
- Projektu vadības un digitālo prasmju kursu iekļaušana studiju programmā uzlabotu studentu karjeras izredzes.
- Efektīvāk jāsakārto studentu prakses procesu organizācija.
- Jāpievērš uzmanība e-riku lietošanai, lai veicinātu akadēmiskā personāla interesi lietot Moodle platformu.
- Izveidot atbalsta fondu maģistrantu iesaistei pētniecības procesos.
- Būtu lietderīgi paplašināt doktorantūras programmu, ieviešot mūsdienīgas pieejas pasaules vēstures pētniecībā. Tas paaugstinās studentu akadēmisko līmeni un potenciāli veicinās sadarbību ar augstskolām un projektiem ārvalstīs.

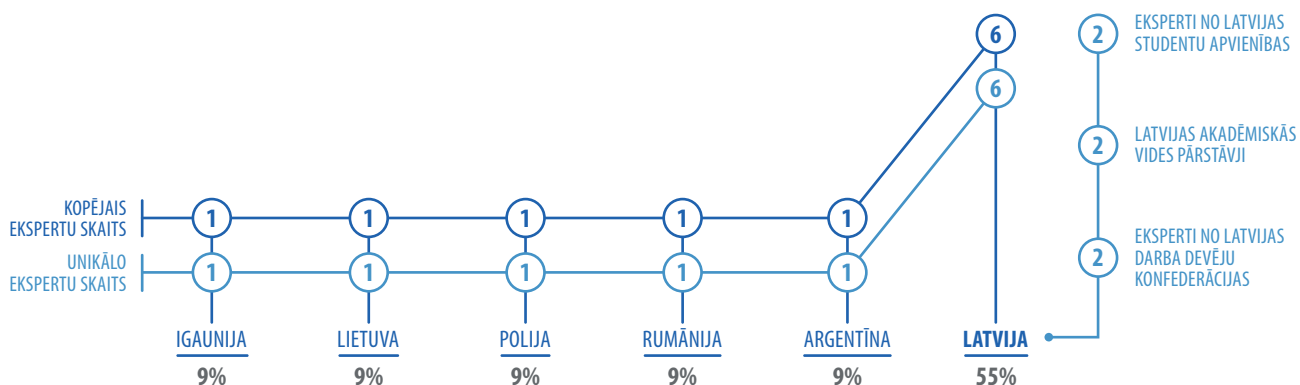
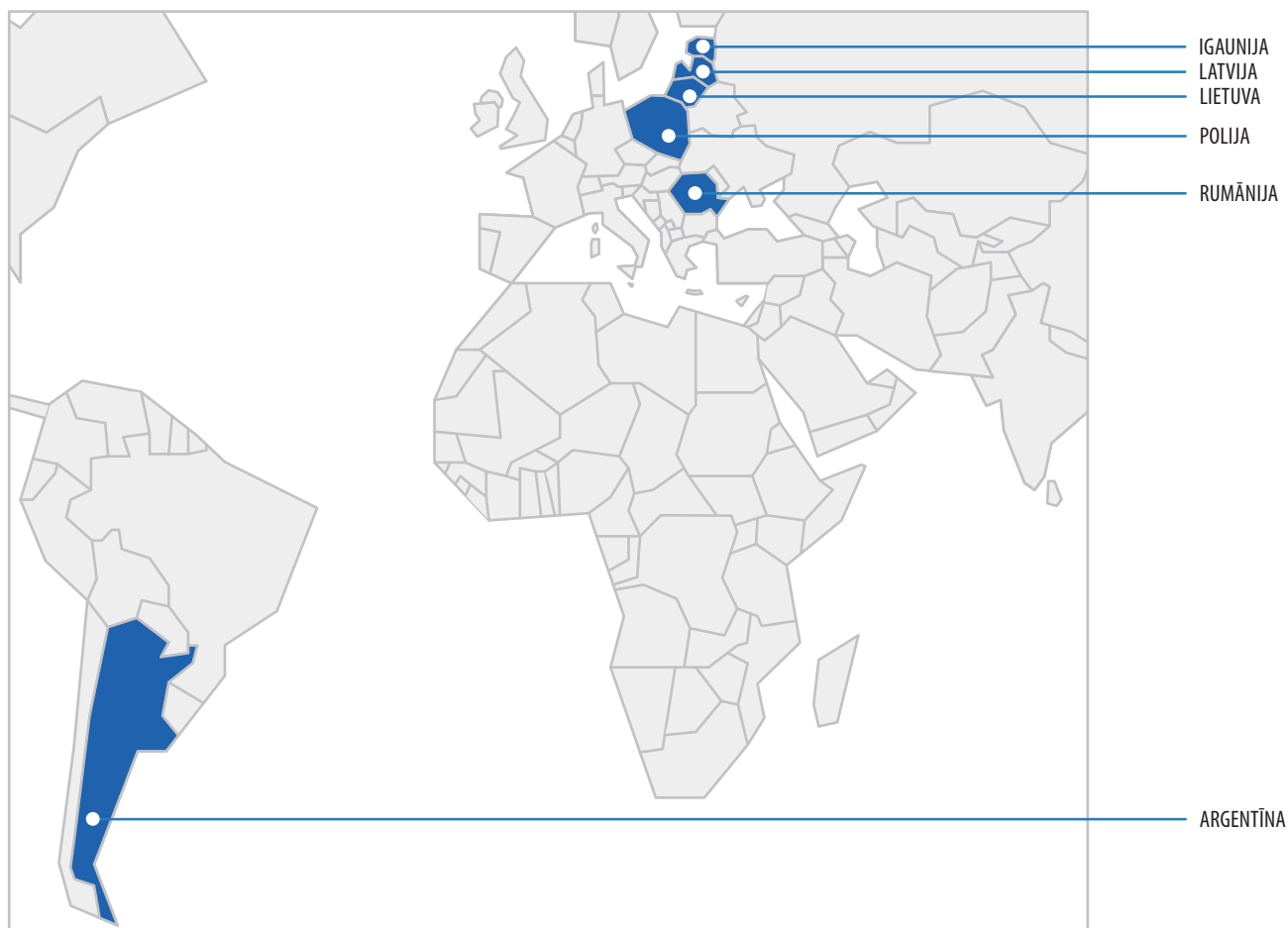
ILGTERMIŅA REKOMENDĀCIJAS

- Līdz nākamās akreditācijas procedūras uzsākšanai, nodrošināt angļu valodā publicēto pētījumu rezultātu apjoma pieaugumu.
- Pārdomāt starptautiskās sadarbības vietu un lomu, tostarp noteikt mobilitātes, partnerības un sadarbības kapacitātes palielināšanu kā vienu no svarīgākajām aktualitātēm nākamajā stratēģiskās plānošanas periodā.
- Nodrošināt studentiem papildus studiju telpas.
- Pārskatīt akadēmiskās pētniecības slodzes sadales sistēmu akadēmiskajam personālam un sabalansēt stundu sadalījumu.
- Palielināt akadēmiskā personāla ienākošās mobilitātes apjomu.
- Izstrādāt ilgtermiņa pasākumus personāla slodzes līdzsvarošanai starp pedagoģiskās un zinātniskās pētniecības darba slodzi.
- Pamatojoties uz faktiskā darba apjoma mērījumu, definēt doktorantūras programmas veidu - tipiska doktorantūras pētniecības programma vai doktora studiju programma.
- Veicināt studiju internacionalizāciju un studentu starptautisko mobilitāti (kā ienākošo, tā arī izejošo).
- Palielināt profesoru skaitu ar doktora grādu filozofijā.
- Ir nepieciešams izstrādāt skaidru stratēģiju, lai palielinātu publikāciju skaitu starptautiskos žurnālos.
- Palielināt starptautisko pētniecības projektu un sadarbības līgumu skaitu, lai uzlabotu atpazīstamību un paaugstinātu akadēmisko līmeni, īpaši tas attiecas uz doktorantūras programmām.
- Absolventu asociācija nodrošinātu labāku studentu un absolventu mijiedarbību un palīdzētu uzlabot sociālo ietekmi.

EKSPERTI

Ekspertu atlase notiek saskaņā ar ekspertu atlases kritērijiem un principiem. Ekspertu sniegtās rekomendācijas studiju virzienā visbiežāk ir vērstas uz šādu kritēriju pilnveidošanu augstskolās un koledžās – studiju programmu parametru uzlabošanu, zinātniskās darbības uzlabošanu, mācībspēku kvalifikācijas un angļu valodas prasmju pilnveidošanu, kā arī nepieciešamību uzlabot atgriezenisko saiti no studējošajiem un citām ieinteresētajām pusēm studiju procesa kvalitātes pilnveidošanai. Studiju virziena "Vēsture un filozofija" novērtēšanā tika piesaistīti 11 eksperti no četrām Eiropas valstīm un vienas Dienvidamerikas valsts.

EKSPERTU REZIDENCES VALSTIS

Noslēgumā jāatzīmē, ka kvalitātes novērtēšana ir katrai augstskolai un koledžai nozīmīgs process, lai sekmīgi iekļautos Eiropas augstākās izglītības telpā. Tādējādi augstskolām un koledžām ir svarīgi ieviest kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, kas nodrošina, lai tikpat liela uzmanība tiktu pievērsta ne tikai studiju procesa kvalitātes uzlabošanai, bet arī augstskolu un koledžu pārvaldības un resursu pieejamības jautājumiem, iesaistot arī sociālos partnerus, darba devējus un absolventus, kā arī sasaistot studiju vidi ar pētniecību.

IZMANTOTIE AVOTI

Tematiskajā pārskatā par studiju virziena "Vēsture un filozofija" novērtēšanu tiek izmantoti dati no augstskolu pašnovērtējuma ziņojumiem, no ekspertu atzinumiem, kā arī no citiem avotiem.

AIC (2019 a) Studiju virzienu akreditācijas metodika. Akadēmiskās informācijas centrs, Rīga.

<https://www.aika.lv/wp-content/uploads/2020/12/Studiju-virzienu-nov%C4%93rt%C4%93%C5%A1anas-un-akredit%C4%81cijas-metodika-aktualiz%C4%93ts-08.12.2020..pdf>

AIC (2019 b) Studiju virziena novērtēšanas ekspertu grupas kopīgā atzinuma izstrādes vadlinijas. Akadēmiskās informācijas centrs, Rīga.

http://aika.lv/wp-content/uploads/2019/05/Studiju-virziena-novertesanas-ekspertu-grupas-kopiga-atzinuma-izstrades-vadlinijas_2019.pdf

AIC (2019 c) Studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes vadlinijas. Akadēmiskās informācijas centrs, Rīga.

https://www.aika.lv/wp-content/uploads/2020/01/Studiju_virziena_pasnovertejuma_zinojuma_izstrades_vadlinijas_16.01.2019_redakcija.pdf

ESG (2015) Standarti un vadlinijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas Augstākās izglītības telpā (ESG). Brisele, Beļģija.

http://www.aic.lv/portal/content/files/AIC%20ESG2015%20int-1_2.pdf

MK (2018) Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi. Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumi Nr.793.

<https://likumi.lv/ta/id/303956-studiju-virzienu-atversanas-un-akreditācijas-noteikumi>

AIC Ekspertu atlases kritēriji un principi

https://www.aika.lv/wp-content/uploads/2019/07/Ekspertu_atlases_kriteriji_un_principi_2019.pdf

Daugavpils Universitātes un Latvijas Universitātes studiju virziena "Vēsture un filozofija" ekspertu atzinumi.

DU Expert group joint opinion. Evaluation Procedure: Assessment of Study Field. Higher Education Institution: Daugavpils University

Study field: History and Philosophy. <https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fprogram%2Fview&id=1617>

LU Expert group joint opinion. Evaluation Procedure: Assessment of Study Field. Higher Education Institution: University of Latvia

Study field: History and Philosophy. <https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fprogram%2Fview&id=922>

Augstākās izglītības
kvalitātes aģentūra

Dzirnavu iela 16/k2, Rīga, Latvija, LV 1010
www.aika.lv